

NGHIÊN CỨU THỰC NGHIỆM VỀ CÁC YẾU TỐ THU HÚT ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI TẠI VIỆT NAM

Ngày nhận: 21/9/2015
Ngày nhận lại: 02/11/2015
Ngày duyệt đăng: 10/3/2016
Mã số: 3-16-40

Trần Thị Tuấn Anh ()*

Tóm tắt: Trong xu thế hội nhập hiện nay, các doanh nghiệp Việt Nam cần nắm rõ các yếu tố của doanh nghiệp giúp thu hút nguồn vốn đầu tư từ cổ đông nước ngoài; từ đó xây dựng lộ trình thu hút nhà đầu tư nước ngoài (NĐTNN) cho phù hợp với đặc điểm doanh nghiệp. Nghiên cứu này xác định các yếu tố về đặc điểm doanh nghiệp có tác động đến tỷ lệ sở hữu của cổ đông nước ngoài. Kết quả phân tích cho thấy hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp ở năm trước và quy mô doanh nghiệp là yếu tố tích cực thu hút cổ đông nước ngoài. Trong khi đó, tỷ lệ chia cổ tức và tỷ lệ nợ trên giá trị thị trường có tác động ngược chiều đến tỷ lệ sở hữu của cổ đông nước ngoài. Ngoài ra, những NĐTNN trên thị trường chứng khoán (TTCK) Việt Nam mua cổ phiếu nhiều hơn đối với những doanh nghiệp có hệ số beta thấp. Ngoài ra, số năm niêm yết, quy mô hội đồng quản trị và chính sách đầu tư phát triển cũng giúp doanh nghiệp thu hút sự quan tâm của cổ đông nước ngoài.

Từ khóa: Nhà đầu tư nước ngoài, tỷ lệ sở hữu của cổ đông nước ngoài, đặc điểm doanh nghiệp.

Giới thiệu

Từ sau khi Việt Nam gia nhập WTO, các NĐTNN bắt đầu đầu tư mạnh vào TTCK Việt Nam. Nguồn vốn đầu tư gián tiếp này đóng vai trò hết sức quan trọng đối với doanh nghiệp cũng như đối với thị trường. Nguồn vốn từ các cổ đông nước ngoài này giúp tăng cường tổng vốn đầu tư trong xã hội, cải thiện tính thanh khoản trên thị trường, vốn là một điểm yếu của TTCK nội địa trong thời gian qua. Ngoài ra, nguồn vốn này giúp đa dạng hóa phương thức đầu tư, cải thiện hiệu quả sử dụng vốn và hơn hết, dòng vốn này cũng tạo động lực kích thích tăng trưởng kinh tế.

Trong giai đoạn này, nhiều doanh nghiệp đã bắt đầu xây dựng kế hoạch và thiết lập lộ trình thu hút vốn từ NĐTNN. Bài viết này nghiên cứu tác động của các yếu tố đặc điểm doanh nghiệp đến tỷ lệ sở hữu của cổ đông

nước ngoài; qua đó giúp doanh nghiệp nắm rõ những yếu tố tác động tích cực cũng như tiêu cực, xác định những thế mạnh cũng như những điểm yếu của doanh nghiệp trong thu hút đầu tư nước ngoài. Từ đó, doanh nghiệp xây dựng kế hoạch khả thi và thực hiện đúng lộ trình. Với mục tiêu nghiên cứu như trên, bài viết được cấu trúc như sau: phần 2 tóm tắt tổng quan các nghiên cứu thực nghiệm về các yếu tố tác động đến tỷ lệ sở hữu nước ngoài của doanh nghiệp; phần 3 trình bày phương pháp nghiên cứu; phần 4 phân tích kết quả nghiên cứu hồi quy dựa trên số liệu thu thập được; cuối cùng là tóm tắt các kết quả nghiên cứu chính và nêu một số hàm ý chính sách cho doanh nghiệp.

Cơ sở lý thuyết và bằng chứng thực nghiệm

Lý thuyết bất cân xứng thông tin được giới thiệu lần đầu tiên bởi Akerlof, Spence và